GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ ŠIŽGORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Narodna „ČUVAJMO JUGOSLAVIJU"

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50
OGLASI PO SNIZ. TARIFI. — Priopćeno po retku D. 10

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEDJELJE
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin, Šibenik. Telefon br. 47
Redakcija za članke i vijesti zatvara se dan prije izlaska redovitog broja.
Čekovni račun Poštanske Štedionice Zagreb br. 38.114

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.—
PRETPLATA MJESEČNO: 12 DINARA
INOSTRANSTVO D 20 - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

GODINA III | ŠIBENIK, 12 FEBRUARA 1935 | BROJ 180

Novi period u našem političkom životu

Beograd 12 februara. — Kemešanje i živost u političkim krugovima sve više raste. Opće je uvjerenje da je obrazovanjem vlade g. Jevtića i raspustom parlamenta nastupio novi period u našem političkom životu, čime će se omogućiti stvaranje političke atmosfere u kojoj će se uspostaviti bliži kontakt i sa ostalim političkim grupama, koje su čitavih šest godina bile u nepomirljivom opozicionom stavu prema svim vladama od 6 januara do danas.

Sigurno je da će g. Jevtić na slijedećim izborima bez obzira na sve ostale političke grupe, biti nosilac vladine zemaljske liste, na kojoj treba da budu okupljeni novi ljudi sa namjerom da se regeneriše politički i parlamentarni život.

U političkim se krugovima naročito podvlači da g. Jevtić nije radio ni jednoga dana sa parlamentom i ako je vlada g. Uzunovića bila uputila parlamentu predlog budžeta za 1935 36 g.

Mjesto rada sa skupštinom došlo je do njezina raspuštanja i raspisivanja novih izbora za 5 maja.

Poznato je da je g. Jevtić postavio sebi za zadatak oživljenje partijskog života i rada, što se danas jako i zapaža. U Beogradu se prema tome nalaze skoro svi istaknutiji politički ljudi iz našeg političkog života, kako oni do 6 januara tako i oni poslije 6 januara.

Isto se tako vode veoma živi razgovori između opozicionih političara u Beogradu i Zagrebu. Naročita se aktivnost opaža kod bivših radikala i kod grupe g. Korošca

Kako se tvrdi izgleda da su pregovori sa šefovima bivših opozicionih stranaka doveli do sporazuma.

Zbližavanje se nastavlja

Sofija 12 februara. — Jučer se ovdje sastala jugoslovensko-bugarska komisija koja ima da sprovede u djelo sporazum o pograničnom saobraćaju koji je sklopljen prošlog ljeta. Da će rad te komisije biti uspješan dokazuje i izjava jugoslovenskog poslanika u Sofiji, koji je nakon razgovora sa Zlatevom i Batalovom ve selo izjavio: „Kako vidite politika se zbližavanja uspješno nastavlja".

Prema vijestima koje stižu iz Tirane sa velikim je zadovoljstvom dočekana vijest da je u području Resana i Ohrida otvoren pogranični saobraćaj koji omogućuje Albancima trgovanje i prelaz granice bez osobitih formalnosti.

Radi se na tome da se stvori plan za uvađanje direktnog autobusnog saobraćaja između Bitolja i Korče. Nakon dovršenja željezničke pruge Veles—Bitolj sada će uspostavom tog autobusnog saobraćaja Albanija biti povezana sa Centralnom Evropom.

Pred političkom krizom u Engleskoj

London 12 februara. — Nedavna demonstrativna skupština u gradu Luton u, koju je sazvao predsjednik vlade Mac Donald, dala je mogućnosti da se iz nekih stavaka MacDonaldova govora opaze simptomi buduće političke krize.

Pretsjednik je vlade kao i obično u zadnje vrijeme za svoga govora bio prekidan a često puta i popraćen ironijom.

Taj loš prijem kao i nedavni ishod izbora u Wawertree uz poznate demonstracije nezaposlenih radnika u Južnom Walesu i Sheffieldu, još više su zabrinuli vladine krugove u Londonu. Govori se da masa preko volje još slijedi kurs vlade nacionalne unije, ali da neodoljivo traži nove ljude i novu politiku.

Štampa koja je do sada stajala uz vladu počinje da mijenja svoje stanovište osobito „Times", koji traži da se izvrše promjene koliko u ličnostima toliko i u političkom djelovanju. Listovi koji su bliže narodu kao „Evening News" otvoreno zahtjevaju da se mlađi ljudi pozovu na vladu, koji će u vodstvu osobito konservativne stranke ukloniti svo ono što se javlja kao povod socijalnog nezadovoljstva.

Razne vijesti

Vojni budžet Vel. Britanije biti će za iduću godinu veći od tekućeg budžeta za jedno 40 milijuna funti sterlinga.

Poslanici Male Antante u Beču nisu prisustvovali balu gradske općine iz protesta zbog toga što je na ples bilo pozvano 7 bivših austrijskih nadvojvoda.

Diplomatski odnosi između USA i Rusije vrlo su se zaoštrili u poslijednje vrijeme pa se govori o likvidaciji generalnog konzulata u Moskvi.

„Nismo još na kraju velikih prevrata"

Govor dr. Beneša o Društvu naroda. — Društvo naroda nije u krizi. — Njegov značaj za čehoslovačke Njemce. —

Prag. — U četvrtak 7 februara uveče je dr. Edvard Beneš održao u njemačkom kulturnom društvu „Urania" predavanje: Da li je Društvo naroda u krizi? Dvorana društva je bila puna publike do poslijednjeg mjesta. Publika, među kojom smo vidjeli velik broj pretstavnika političkih i kulturnih krugova i vlasti, pozdravila je ministra dr. Beneša živim aplauzom i ustajanjem i na isti način je kvitirala njegovo predavanje.

„Društvo naroda je — rekao je dr. Beneš — bilo uvjek jedan od glavnih stubova čehoslovačke spoljne politike. Nekad mi je prebacivano da sve stavljam na ženevsku instituciju. To nije tako. Na njega sam gledao uvjek realno, iako ne prestajem da vjerujem u njegove principe i ideje. Pošto nikad nisam od njega očekivao ono, što što ne može dati, nikad se nisam u Društvo naroda razočarao. Na egzistenciji i prosperitetu Društva naroda je zainteresirana čitava čehoslovačka država. Tako se naši Njemci mogu uvjeriti da ni nećemo da ih bez potrebe dovedemo u konflikt s našim susjedima i ako ipak nikne konflikt da ga želimo pod svima okolnostima da uklonimo mirno i razumno u smislu ženevskih principa. Dalje su zainteresirani na tom, da se ti principi respektiraju i u unutrašnjoj politici, što praktično znači da čehoslovačka unutrašnja politika respektira prava manjina tako, kako se obavezala mirovnim ugovorima i kako to zahtjeva Društvo naroda.

Ostaćemo Ženevi vjerni

Meni je bilo stalo do toga da naši Njemci odobravaju našu spoljnu politiku, da stekau uvljerenje, da se u odnosima prema našim susjedima želimo držati principa, koje svaki od naših Njemaca, koji hoće da bude lojalan građanin ove države, može akceptirati s čistom savjesti i za sve okolnosti. Ti principi su izraženi ženevskom politikom.

Da bi se djelatnost Društva naroda mogla ispravno ocjeniti, treba konstatirati njegovu aktivu i pasivu. Prema Paktu je njegov glavni zadatak da svojim članovima obezbjedi međunarodni mir, međunarodni poredak i bezbjednost. Do kinesko-japanskog konflikta 1931 godine je Društvo naroda taj zadatak ispunjavala uglavnom dobro. Ali s tim konfliktom počinje za Društvo kritično vrijeme. Društvo u tom eklatantnom slučaju nije imalo hrabrosti da na vrijeme stvarima i događajima da pravo ime i da pripremi odgovarajuće tačke Pakta. Japan je morao istupiti iz Društva naroda. Društvo je iz te krize izašlo časno, iako sa stanovišta praktične politike ne možemo biti zadovoljni. Od 1932 do 1935 godine je Društvo naroda moralo rješavati dalje ozbiljne i tugaljive konflikte. I kad ženevska institucija teoretski odbrani svoju čast i principe teško će postići pun uspjeh.

Oružanje nije unutrašnja stvar država

Najzad imamo problem razoružanja. Razoružanje ne pretpostavlja samo svečanu izjavu članova Društva naroda, da će svoje konflikte rješavati miroljubivim metodame i sredstvima, nego zahtjeva efikasne i realne garancije za one slučajeve, kad bi ta izjava bila povrijeđena. Tu nikako ne branim neku jednostranu tezu bezbjednosti, kakva možda ispovjeda Francuska, nego takav sistem politike, koji bi vrijedio za sve i koji bi pružao bezbjednost na primjer i Njemačkoj, Madžarskoj i Bugarskoj. Podvlačim jedan veliki rezultat konferencije za razoružanje: danas se oružanje ne priznaje za unutrašnju državnu stvar, nego za međunarodno pitanje.

Ženeva u novom cvjetanju

Četiri poslijednja mjeseca 1934 godine su bili svjedoci novog cvjetanja Društva naroda. U septembru je u Društvo naroda ušao Sovjetski Savez, u čemu vidim odlučan preokret na bolje. I Sjedinjene Države su pojačale svoju političku saradnju s Društvom, tako da možemo sa sigurnosti reći, da je najteža era Društva naroda prošla i da će se vremenom vratiti u Društvo i Japan i Njemačka.

Saarska Oblast i Marseille

Moć i autoritet Društva je u poslijednje vrijeme jasno pokazalo rješavanje saarskog pitanja. Na dvijema sjednicama Savjeta Društva naroda pod predsjedništvom čehoslovačkog delegata je u toj stvari došlo do naglog preokreta. Stvoren je važan presjedan obrazovanja medjunarodnih vojnih odreda pod patronatom Društva naroda. Bez sumnje neće ostati bez posljedica okolnost, da se to dogodilo u konfliktu izmedju dvije velesile. U isto vrijeme je povoljno riješen i jugoslovensko madžarski konflikt u stvari ubijstva Kralja Aleksandra. Treba iskreno reći, da je Ženeva u tom slučaju intervenirala apsolutno odlučno i da su i velesile umijele da zauzmu jasno i čvrsto stanovište. Čitava Evropa je odahnula poslije uredjenja tih pitanja i opće se priznavalo, da je Društvo naroda zaista spasio

mir. Ti posljednji medjunarodni događaji jasno pokazuju novo jačanje Društva naroda i Čehoslovačka može s ponosom upozoriti na to, da je u svima aktivno učestvovala i znatno doprinijela njihovom povoljnom rješenju.

Aktivna bilansija

Kad na jednu stranu postavimo neuspjehe ženevske institucije i na drugu stranu njezine predjašnje i sadašnje uspjehe, moramo konstatovati, da je njezina bilansija u teoretskom i praktičnom smislu neosporno aktivna. Razumije se još nisu nestale vojničke i nasilne metode medjunarodne politike, svuda postoje zvanični i nezvanični krugovi, koji se na njih oslanjaju. S time moramo naročito mi ovde u Čehoslovačkoj računati i ja u mojoj spoljnoj politici na to ne zaboravljam. Ipak će se sve više potiskivati u pozadinu. Miroljubiva rješenja medjudržavnih i medjunarodnih konflikata će postati normalne i zvanične političke metode, pravilo, dužnost.

I to je samo ljudska institucija

Medju savremene slabe strane Društva naroda u prvom redu računa odnos velesila prema manjim državama. Velesile nerado podnose majoriziranje glasovima manjih država, a ove još neradije podnose pritisak velesila. Ko bi htio u ženevskoj instituciji sprovoditi direktnu i konzekventnu medjunarodnu demokratiju, ugrozio bi njezinu egzistenciju.

Današnji svijet čekaju još veliki prevrati

Zbog toga na pitanje, da li je Društvo naroda u krizi, odgovaram negativne. Istina teško se bori za svoje priznanje, za svoj autoritet i moć. Čuju se i mnogi glasovi, koji zahtjevaju reformu, medju kojima bi nekoji htjeli da Savjet snabdu većom moći i da princip jednoglasnih odluka zamjenu principom većine glasova. To bi značilo stvaranje naddržave i mislim, da svijet još nije zreo za takovo rješenje. Po mom čvrstom uvjerenju još nismo na kraju sviju velikih prevrata u današnjem svijetu" — završio je dr Beneš svoje predavanje.

USA povlači konsekvencije

Moskva 12 februara. — Pred dva se mjeseca pisalo o velikom značenju rusko-američkog zbližanja i o krupnoj ulozi američke ambasade u Moskvi, koja se evo nalazi skoro u likvidaciji.

U ovdašnjim je krugovima proizvela veliku pažnju vijest da je Washington nakon kratke izjave državnog tajnika Hulla o prekidu rusko-američkih pregovora tako naglo povukao konsekvencije. Jučer su napustili Moskvu američki pomorski ataše kapetan Nimmer i vazduhoplovni ataše pukovnik White. Istodobno se ukinuo američki konsulat u Moskvi i saopćeno je usto da se sekretar ambasade g. Hanson ne će više vraćati u Moskvu.

Madžarska vlada nalazi se u vrlo teškom položaju te se u najskorije vrijeme očekuje Gömbösova demisija.

U Bečkoj štampi izazvao je veliki interes raspust parlamenta u Jugoviji. Listovi donose opširne komentare.

Vrhovni plebiscitni sud u Saarbrückenu obustavio je svaki postupak protiv vodstva „njemačke fronte" koji je bio poveden na temelju optužba komunista i socijalista.

JEZOVITA POMORSKA NEZGODA

Dne 7 II. ove. g. desila se je jugosl. mot. jedrenjaku Sv. Nikola iz Prigradice (na otoku Korčuli) teška nesreća na moru. Iz razgovora sa brodolomcem Borovina Ivanom, koji je nekim čudom bio spašen, saznaje se da su oko podne kritičnoga dana otputovali iz Prigradice sa teretom drva za Komižu, pod zapovjedništvom njegovog mladjeg brata Nikole, (rodj. 1905) koji je u ovoj nesreći zaglavio. Kao članovi posade bili su spomenuti Ivan i 14-godišnji mornar Cetinić-Koča Franko Antunov, sin njegove sestre, koji je također nastradao. Plovili su osrednjim istočnim vjetrom te stigavši pred južni dio otoka Visa, nasuprot Komiži, morali su okrenuti brod u pravcu svjetionika „Pelegrin", pošto na onoj strani Visa nema svjetionika. Dok su tako plovili vjetar je ojačao i nenadano jedan val mora s lijeve strane pramca survao se na brod tako jako da se je teret premaknuo na desnu stranu i uslijed toga brod se nagnuo na desni bok. More je počelo ulaziti u pramčano spremište, a istovremeno je prodrlo u odio za motor i pogasilo ga. Odmah su se dali na posao da izbace teret sa palube, ali se u medjuvremenu brod naglo punio morem, te u 18 sati u večer prevrnuo blizu otoka Visa, 5 m. milja jugozapadno svjetionika „Stončica". Sva trojica su sretno isplivali i popeli se na kobilicu (hrbat) prevrnutog broda, držeći se za nju čvrsto. U takovom položaju provedi su čitavu mrklu noć, punu strave i užasa, te dočekali zoru, kada je mali 14-god. Cetinić Frano klonuo onesviješten i izdahnuo iscrpljen u borbi sa morem vjetrom i zimom. Malo zatim jedan udarac mora odnio ga je u dubine morske na očigled dvojice preostalih, koji su također, premda tjelesno dosta jaki, počeli gubiti snagu i nade u spas. Oko 11 sati iz jutra 8 februara Ivan je opazio daleko na pučini jedan jedrenjak no tada je njegov brat sada već pokojni, već sasvim izgubio dar govora i snagu. Ivan ga je počeo sokoliti ali sve uzalud, jer se potpuno ukočio i prevrnuo ledjima na kobilicu. Ivan ga je držao za nogu sve dotle dok i njega jedan val nije odnio u more, gdje je završio svoj mladi život. Kroz to vrijeme onaj se je brod sve više približavao i u jednom momentu Ivan se uspravio te počeo mahati rukama li zazivati po moć. Sa broda su opazili njegovo mahanje i k njemu se uputili. Brod je učinio četiri okreta i nakon toga došao u neposrednu blizinu odakle mu je uspjelo dobaciti konopom vezani pojas za spasavanje, o koji se je nesretni brodolomac, iskupivši posljednje snage, iskočivši u more grčevito uhvatio. Taj brod imenom „Giacomo" talijanske zastave odmah je spustio jedra i zaustavio brodski motor, e da se spašenik ne uguši dok ga budu vukli kroz uzburkano more. Mornari su ga podigli na brod, presvukli, okrijepili rumom, čajem i kavom, masirali špiritusom i položili u krevet. Tako je oko podne 8 februara, poslije 18 sati neizvjesne sudbine, dočekao konačno svoje spasenje. Brod sa spašenikom proslijedio je dalje za Šibenik, gdje je stigao iste večeri oko 18 sati. Za sve vrijeme putovanja, premda potpuno iznuren, Ivan kaže da nije oka stisnuo, jer su mu neprekidno bile pred očima jezive slike unesrećenog brata i bratića. Pored toga morila ga je i misao o pretrpljenoj šteti gubitkom broda, koja iznosi oko 38.000 Din sa motorom. K tome gubitak nekih 6000 Din novca, suviše vrijednost tereta oko 3000 din i isto toliko razne druge robe. Brod i teret nisu bili osigurani.

U svom daljnjem pričanju brodolomac sa zahvalnošću ističe požrtvovnost posade ital. motornog broda, koji je kao Bogom poslat, tuda prošao i tako ga u zadnjem momentu oteo neminovnoj smrti, — kojoj bi i pored svoje jake fizičke kondicije kroz kratko vrijeme bio podlegao. Spašenik je na koljenima i rukama lako povrijeđen uslijed 18-satnog neprekidnog klečanja na hrbatu prevrnutog broda, o koji se je još uvijek čvrsto držao, da ga valovi sasvim ne odnesu.

Sam pak zapovjednik tog ital. mot. broda izjavio je da je ovoga puta sasvim slučajno, tako rekuć pod nekim mističnom sugestijom, onuda prošao, jer, inače nije imao nikakve.

Koliko je ova nesreća tužno odjeknula, jer je u crno zavila dvije obitelji — jednoj hranitelja, a drugoj dragog sina — toliko je pohvalna spremnost, požrtvovnost i držanje zapovjednika i momčadi italijanskog motornog jedrenjaka „Giacomo".

Mant.

Snaga ruske vojske

(Izvještaj zamjenika vojnog komesara Tuhačevskoga)

Zamjenik ljudskog komesara vojske Tuhačevski izvjestio je na kongresu sovjeta, da imaju crvenoj vojsci 45.5% radnika, a od seljačkih sinova ima ih 90% u kolektivnim gazdinstvima. To znači da je crvena armija idejno vjerna sovjetskoj vladi. Politički i moralno je ruska vojska sada tako pouzdana kako još nikada nije bila; 49.3% vojnika jegučlanjenih u komunističkoj stranci ili u savezu komunističke omladine (komsomol). Medju častnicima je 68.3% komunista, medju komandantima pukova 72%, komandanti pak divizija i armija jesu svi članovi komunističke stranke. 15% pukovnika i polovina komandanata divizija svršilo je vojnu akademiju.

Mnogo je učinjeno za ojačanje ratne mornarice i vazduhoplovstva. Od zadnjeg kongresa sovjeta naraslo je rusko letalištvo za 330%. Povišana je brzina lovaca i bombarderskih avijona za 15%. Akcijski radius vojnih avijona podvrstučen je. Snaga manjih tankova povišana je za 24.75% lakih tankova za 760%, srednjih tankova za 79.2%. Brzina tankova posestostručena je. Jako je napredovala također i artiljerija. Sada ima sovjetska armija već i mnogo modernih topova. Broj podmornica popeterostručen je, broj torpednih rušilaca narastao je za 470%.

Ovaj izvještaj Tuhačevskoga iznena dio je čak i same stručnjake. Akoprem je Tuhačevski govorio o svima rodovima oružja to se je ipak samo površno dotaknuo pitanja odbrane od otrovnih plinova, a sasvim je prošutio pripreme kemijskih protunapada tako, da ostaju u toj stvari neprijateljima Sovjetske Rusije samo teška naslućivanja. Po zalibi surovima i razvoju kemične industrije može se tvrditi, da ima Rusija bas na tome polju najjače odbrambeno oružje. Još na zadnjem kongresu kazao je Norošilov, kako su mehanizacija i motorizacija zaostali, sada pak je Tuhačevski izjavio, da je i taj rad već dovršen.

Također na moru je Rusija dobro pripravljena. Crvena armija brojila je prije 600.000 momaka, a danas 940.000 Povišanje broja ide na račun utvrđivanja na Dalekom istoku, kuda su poslate nove posade. Naravno da su i izdaci za vojsku povisili te iznose u novome proračunu 6 i po miljarda.

Književne vijesti

Izdanje MINERVE *„Antologija novije hrvatske lirike", uredio Dr M. Kombol, pripada medju najbolje antologije lirskih pjesama, što ih imamo u srpskohrvatskoj knjizi. No — kod sastavljenih Antologija — bilo u poeziji bilo u prozi — odlučuje i sprema i ukus i kriterij izbirača ili sastavljača takova truda, pa je prirodno da poznavaoci dotične vrste pjesništva ne mogu se u svemu saglasiti sa auktorom takovih Antologija. I mi bismo odmah prigovorili g. Kombolu, što je izostavio neke, svakako dobre lirske pjesnike hrvatske, iz te Antologije, na pr. nema ni jedne pjesme: D. Arnolda, Rikarda Katalinića-Jeretova, Tugomira Alaupovića, Safeta Bašagića, J. Hranilovića (samo jedna pjesma i to ne najznačajnija, kao i Andrije Palmovića; dok najmlađi pjesnici, koji su tek počeli da stvaraju, osobito su zastupljeni (njih devet), a njihove pjesme daleko zaoslaju na pr. za pjesmama A. Palmovića, kojega ipak nije najznačajnija pjesma „Osmo čudo" / Ali, ako uvažimo, da je Kombol probrao liriku od Stanka Vraza do O. Delorka, pa da mu je opseg knjige bio odredjen, onda priznamo da je birao najbolje od najboljega, ali da nije smio da propusti (barem po jednu pjesmu) Arnolda i Katalinića! Predgovor g. auktora niti je ubjedljiv niti je potpuno jasan.*

Na vanrednoj skupštini Jadranske straže koja će se održati početkom maja u Beogradu biti će izabran novi predsjednik pošto je dr Ivo Tartaglia iz raznih okolnosti podnio ostavku.

Tijesno

U nedjelju je odigrana nogometna utakmica izmedju „TOSK» (Tijesno) i „Raduć" (Murter) te se završila sa rezultatom 5:0 (3:0).

Igrači „Tošk-a" dali su vrlo dobru i povezanu igru, dok igrači „Raduća" uza svu požrtvovnost nijesu bili u stanju, da postignu ni počasni gol.

Kod domaćih se istakao osobito navalni trio.

U počast gostiju, poslije utakmice, priredjena je u kafani „Ujedinjenje" uobičajna čajanka.

— —

Vijest o premještaju našeg vrijednog tajnika i aktivnog igrača „Tošk" gosp. Ivana Bertića primljena je sa osobitim negodovanjem od svih mještana, jer je on kroz kratko vrijeme svoga boravka u Tijesnom e stekao mnogo simpatije, te od seljana bio dobro viđen i voljen.

Na nadležnom mjestu poduzete su bile intervencije, da se on i dalje kao poslovodja trgovine „Bata" ali na naše i njegovo iznenadjenje, sve to nije uspjelo, jer njegov premještaj povezan je njegovim promaknućem u čin kontrolora u Tvornici „Bata" Borovo.

Dok sažaljevamo njegov gubitak, dotle mu ovim putem izrazujemo naše čestitke na promaknuću, zahvaljujući mu za njegov rad i požrtvovnost na dobro našeg mjesta i želimo u novoj dužnosti svako dobro i sreću.

Tješnjanin

GRADSKE VIJESTI

TESLA Tonkino prikazuje u srijedu i četvrtak „NEW-YORK U NOĆI".

KINO „BALKAN" prikazuje još samo danas „KLEOPATRA".

Konstituisanje mjesnog odbora Jadranske straže

Na plenarnoj sjednici mjesnog odbora Jadranske Straže Šibenik konstituisao se je Mjesni Odbor od slijedećih lica:

Pretsjednik Dr Čedomil Medini odvjetnik, potpretsjednik Kvintilijan Tomov direktor učit. škole, sekretar Ivo Janković diplom. pedagog, zamjenik sekretara Slavko prof. Mali, blagajnik Dalibor Koštan privatni činovnik, ekonom Frano prof. Dujmović.

Odbornici: Pop Jerko prof. Gršković. Mirko Dabović kapetan korvete, Metod Pirc kapetan fregate, Živorad pukov. Božić komandant mjesta, gdja Krstanović Ljubica, gdja Kovačević Dolores, kap. Fabjan Petravić inšp. Jadranske Plovidbe, Ivo Rendić Miočević, sudb. savjetnik, Stošić Don Krsto katehete.

Nadzorni odbor: pretsjednik Ernest Peručić sud. savjetnik. Članovi: Pajalić Dinko sudb. savjetnik, Adolf Makale veletrgovac. Zamjenici: Frane Grubišić banski vijećnik, Dr Josip Pasini liječnik.

Prema potrebama M. O. organizirane su ove sekcije: pjevačka sa pročelnikom Don Krsto Stošićem, turistička sa pročelnikom kapet. Fabjanom Petravićem i Don Krstom Stošićem, jedrilačka sa pročelnikom Kvintilijanom Tomov. M. O. u svom programu rada za 1935 predvidio i tačno odredio cjelokupan rad.

PAPIN DAN proslavice se u nedjelju 17 februara, kao trinajta obljetnica krunisanja Pape pija XI. Tim povodom je biskup g. Dr Mileta izdao jednu poslanicu, u kojoj poziva katolike da svečano proslave „Papin dan". U stolnoj bazilici održaće se pontifikalna zavjetna sv. misa za Papu. U 5 sati poslije podne biće propovjed o papinstvu u bazilici. U 10 sati u Katol. Domu održaće se svečana akademija.

TRAŽI SE PREGRADA OD STAKLA za odjeljivanje kancelarije. Ponude na administraciju lista.

„UDRUŽENJE ĆETNIKA" U ŠIBENIKU NEĆE SLAVITI ove godine slavu, (uspomenu na Karadjordjev ustanak) radi žalosti za blaženopokojnim Viteškim Kraljem Aleksandrom I Ujedinitiljem. U mjesto slave održaće se pomen poginulim Četnicima i drugim borcima za narodnu slobodu u nedjelju 17 ov. mj. i to: u rimokatoličkoj crkvi u 9 sati u jutro, u starokatoličkoj u 10 sati i u srpsko-pravoslavnoj u 11 sati, gdje će se izvršiti i slavski obred.

IVAN MAHNIĆ (FRUA) preminuo je u subotu nakon duge i teške bolesti, tast poznatog našeg trgovca g. Ante Frua.

Sprovod je obavljen u nedjelju uz učešće prijatelja i poznanika. Laka mu zemlja! Porodici naše saučešće!

DRUŠTVO PRIJATELJA FRANCUSKE priredilo je u nedjelju čajanku sa tombolom u društvenim prostorijama. Posjet je bio vrlo dobar, te je i uspjeh u svakom pogledu odličan

STRELJAČKA DRUŽINA U ŠIBENIKU. Radi neodaziva članstva na zakazanu god. skupštinu održaće se u nedjelju 17 februara 1935 god. sa istim dnevnim redom tačno u 9 sati prije podne u prostorijama Lovačkog društva. Posebni pozivi neće se slati.

Uprava

ČAJANKA PING-PONG KLUBA održaće se u nedjelju 17 t. m. u Francuskom klubu. Najmoderniji šlageri! Ugodna zabava! Detalji docnije.

RADNIČKI PLES održan je u subotu u hotelu „Krka". Posjeta je bila vrlo dobra, te je u dobrom raspoloženju potrajao duboko u noć.

God skupština Crvenog Krsta

Sreski odbor Crvenog krsta održaće u nedjelju 17 t. m. glavnu godišnju skupštinu u prostorijama Učiteljske škole u 10·30 h.

Mole se članovi da ovoj skupštini neizostavno prisustvuju.

Skupština Table-tenis kluba

U nedjelju prije podne u društvenim prostorijama održana je konstituirajuća skupština Table tenis kluba. Pošto su pročitana pravila i pošto je prisutnima u kratkim potezima iznjet cilj kluba, izabrana je slijedeća uprava:

Predsjednik g. Josip Dominis, podpredsjednik g. Milan Radojković, tajnik I. g. Dr Petar Trifunović, tajnik II g. Fabijan Grubišić, blagajnik g. Romildo Bianki. Revizori: gg. Vlaho Grubišić i Mirko Vuletin.

Zatim se govorilo o priredbama koje bi klub imao da organizuje. Kao prva stvar dolazi klubsko prvenstvo koje će se održati u najnovijem vremenu. Po svoj prilici doći će uskoro i do jednog medjugradskog meča.

Prijave novih članova vrše se svakog dana u klubskim prostorijama (do kino „Tesle") kod jednog od članova uprave.

G. Dr MARČELIĆU M. ANSELMU sekundarnom liječniku banovinske bolnice u Šibeniku odobren je naziv specijaliste iz okulistike.

ABRAMOVIĆ ZVONIMIR, učitelj vještina Drž. realne gimnazije u Šibeniku unapređen je u osmu položajnu grupu.

Isak i Sara Kabiljo Sarajevo — **udova Rahela Drutter** Sarajevo

imaju čast pozvati svu svoju rodbinu, prijatelje i znance na vjenčanje svoje djece

JAKOBA sa BERTOM

koje će se obaviti u nedjelju 17 II 1935 [14 Adara 5695] u 2 s. pos. pod u Sefardskom hramu.

Čestitanja nakon vjenčanja u hramu. Posebnih poziva neće biti. — Brzojavna adresa: Kabilijo Druter, Hajduk Veljkova 15. Sarajevo.

Instalacije i prijave radio-aparata

Otkazi, prodaje i preseljenja

Nije rijedak slučaj da sopstvenici (kupci) radio-aparata radi neupućenosti dolaze u sukob sa postojećim zakonskim propisima zbog protupravilnog instalisanja odnosno neprijavljivanja radio aparata pošti. Ovakovi slučajevi dešavaju se ponajčešće usljed nagovaranja radio prodavaoca, koji prilikom prodaje radio-aparata obećaju kupcima da će im oni izdejstvovati od nadležnih poštanskih vlasti dozvolu za instalaciju i držanje radio aparata ili im davaju za više vremena radio aparata na pokus.

Da bi se ovakovi slučajevi u buduće izbjegli i da neupućeni kupci radio aparata ne bi morali iskusiti teške posljedice zakonskih propisa koje se za svaki ovakav slučaj svom strogošću moraju primjenjivati obavještava se, *da se ne smije instalirati ni jedan radio-aparat bilo stalno ili privremeno (na pokus) prije no što se zato dobije dozvola od pošte.*

Dozvolu za instalaciju i držanje radio-aparata izdaje svaka pošta.

Upućuju se jednovremeno radio pretplatnici, da su prilikom otkaza ili prodaje radio aparata dužni to prijaviti pošti pismenom prijavom taksiranom sa 5.- din. U prijavi treba navesti što su sa aparatom učinili i u slučaju prodaje označiti tačno ime, mjesto stanovanja i ostale podatke lica komu su aparat prodali. Bilo u slučaju otkaza ili prodaje pretplatnici su dužni da plate pretplatu do konca kalendarskog tromesečja.

U slučaju preseljenja radio pretplatnika iz jednog mjesta u drugo dužan je da to prijavi pošti iz koje seli, a tako isto kod druge pošte prijavi držanje radio aparata, ali tako da u plaćanju pretplate ne bude prekida. Ove prijave ne podležu plaćanje takse.

Iz Kancelarije Direkcije
Pošta i Telegrafa u Splitu.
Dir. Br. 7629/III.-35.

BUBAŠ N. MARICA, nastavnica Građanske škole u Sv. Nikoli, premještena je za nastavnicu gradjanske škole u Benkovcu.

A. P. ČEHOV I POZORIŠTE

Literatura o Čehovu je ogromna. O pozorištu i Čehovu su već napisane stotine članaka. Ali među tom ogromnom literaturom skoro nemamo studije o Čehovljevom scenskom laboratorijumu, o odnosima njegovog dramskog rada prema sceni njegovog vremena i njezinim faktorima, o njegovom teškom traženju t. zv. „tajanstva scenerie", onog momenta, kad se beletrista pretvara u dramskog pisca.

Čehovljev odnos prema sceni je dvostruk i mučan. Teži za njom i proklinje je. „Pozorište — to je zmija, koja pije Vašu krv", — piše Čehov I. L. Šćeglovu. Ali takova „zmija" je pozorište bilo i za njega, kome je beletristika bila mirna i sveta „stvar", žena i dramaturgija — „efektna, bučna, odvažna i umarajuća ljubaznica". Pa ipak je baš toj divljoj ljubaznici posvetio najteže, najnapetije i najmrnije časove svoga života. Nijednoj svojoj priči nije posvetio toliko vremena, kao nekim svojim pozorišnim komadima.

U čemu je Čehov nailazio na teškoće? U tom, da „uhvati vraga za kraj repa" (kako je sam napisao A. S. Suvorinu). U Čehovljevom jeziku je to značilo shvatiti zakon pozorišta, uslove scenerije, osnovne linije pozorišne arhitekture. „Da bi čovjek mogao napisati za pozorište dobar komad mora imati naročiti talenat (neko može biti odličan beletrista, ali ujedno može pisati šusterske komade)", piše Čehov A. N. Pleščejevu.

Izgledalo bi da je to stari, otrcani sitni svima poznat princip. Ali u tom baš to i leži, što do takovog principa svaki beletrista dolazi putem vrlo teških pokusa i iskustava. To je na sebi ispropao i Čehov. Svog „Ivanova je prema sopstvenom priznanju napisao s „blagonaklonom ironijom; napisao je i —nek ide do vraga". Ali kada je saznao da se stvar već igra, shvatio je kako je djelo rđavo napisao. Došle su varijante, promjene, umetanja. Čehov je naročito bio uzbuđen kad je saznao, da će ulogu Saše igrati M. G. Savina. „Da sam tada znao da će ona igrati Sašu i Davidov Ivanova, komad bih nazvao „Saša" i na toj ulozi bi izgradio čitav komad; Ivanova bih samo priljepio sa strane, ali ko je to mogao znati?" — piše Suvorinu. I na brzu ruku počinje da za Savinu preradjuje čitavu ulogu Saše („Načinio sam novu Sašu za Savinu").

Takove veze, zasnovane na poznavanju glumačkog ansambla, Čehov je održavao i s Hudožestvenim teatrom. Direktno iznenadjuje s kakvim je režiserskim osjećajem odredio Gorkom unapred podjelu uloga za njegov komad „Na dnu", pogrešivši jedino u ulozi Vasilise, koju je po njegovom mišljenju trebala igrati O. L. Knipperova.

Put Čehova na scenu je vodio naime preko glumaca. I svoje fraške je vidio prvo u kreciji ovog ili onog glumca. „Baš sam završio scenu s monologom „O škodljivosti duvana", koju sam na dnu svoje duše odredio za komičara Gradova Sokolova", — pisao je V. V. Bilibinu.

Čehov je među pozorišnim faktorima imao ograničen krug prijatelja i poznanika još prije svoje svadbe s O. Knipperovom. Odatle potiču njegovi pozorišni feljtoni, recenzije, humoreske, parodije, koje iznenađuju tačnosti skice. Odatle i njegovo poznavanje scene, bez čega njegovi fini i providni dramski radovi nikada ne bi imali tako čudnovatu i uvjerljivu vitalnost.

Čehov je poznavao glumačku „slabost prema ulogama". I u Hudožestvenom teatru je našao na tu bolest. O. Knipper-Čehova priča, da je poslije prvog autorskog čitanja „Tri sestre" — „nastala kao neka zbunjenost, čutanje..." I onda se čulo: to nije igra... to se ne može igrati... nema uloga..." A to je bilo u Hudožestvenom teatru gdje je Čehov poslije „Galeba" postao najbliži i najomiljeniji pisac! Kako je bilo u drugim pozorištima? Čehov je morao tumačiti, dokazivati, pisati dopisivanja, komentare i u svima pismima svršavati skoro režiserski posao. Nije uzalud u svojim pismima često s riječi „napisa" vezao riječ „režira". To bi bilo naivno i nerazumno miješanje u tudju oblast, da se Čehov u toj borbi nije mogao osloniti na svoje poznavanje pozorišta.

BIOGRAD

Skupština Nabavljačke zadruge državnih službenika

Biograd n-m 10/II.

Danas je mjesna zadruga državnih službenika za nabavku živežnih namirnica održala svoju prvu glavnu godišnju skupštinu na kojoj je iznesen rad zadruge u minuloj poslovnoj godini i lijepi uspjeh kojega je zadruga postigla u kratko vrijeme svoga postojanja.

— — —

Raspuštanje narodne skupštine i raspis novih izbora dao je i u Biogradu povoda razgovorima Svako se pita: „Ko će kandidirati u biogradskom srezu". Jugoslavenska nacionalna stranka još nije odredila svojega kandidata, dok je Jugoslovenska narodna stranka odredila kao svog kandidata za biogradski srez gosp. dr. Patricija Padelina, odvjetnika u Biogradu n-m.

Prilikom svih dosadašnjih izbora i opštinskih i državnih politički je život u biogradskom srezu bio veoma živ pa se je nadati, da će to osobito pak biti i ovoga puta. Ko će pobjediti vidjećemo.

— — —

Ovdje je palo nešto snjega. Pošto puše dosta jaka bura temperatura je opet pala iza kako je zadnjih dana bila nešto porasla.

— — —

Usljed jake bure parobrod na pruzi Olib—Šibenik koji je jučer u 1 sat imao pristati u Biogradu i prosljediti za Šibenik nije uopće došao, tako da Biograd danas nije imao iz Šibenika parobroda, te je prema tomu ostao bez pošte.

Njem. stanovište prema londonskim pregovorima

Njemački zahtjevi u ogledalu štampe

Njemačka javnost i njemačka štampa najviše pažnje posvećuje londonskim pregovorima i njihovim daljim medjunarodnim posljedicama. Prema pisanju njemačke štampe možete danas manje-više poznati zahtjeve, s kojima će Njemačka izaći, kao i nade koje polažu u posljedice londonskih pregovora. Za razliku od rimskih pregovora, koje su Njemci primili vrlo nepovoljno, jer je Njemačka iznenadà bila postavljena pred gotovu stvar, londonska konferencija je primljena povoljnije i pri tom se podvlači, da je Njemačka bila odmah informirana o rezultatu pregovora i da se s njome računalo kao s partnerom.

Neposredno poslе završetka londonskih savjetovanja su se u stranoj štampi pojavile vijesti, koje su raširile neke agencije, stoječi u direktnim ili indirektnim vezama s hakenkrajclerima, da se Njemačka slaže s pregovorima. To su neodredjeno naznačivali i njemački listovi. U tom pogledu je vjerovatno uticalo pomirljivo stanovište njemačkog ministarstva spoljnih poslova. Ali već drugog dana se iz Rosenbergove izjave u novinama vidjelo, da u Njemačkoj pored Wilhelmstrasse postoje i drugi energičniji faktori, koji će izaći s novim i uporedjenim s proslima, dalekoseznijim zahtjevima i to prije nego što pristanu da potpišu neki sporazum. Hitlerov i Neurathov sastanak s francuskim i engleskim ambasadorom, koji su predali londonski komunikej, bio je istina srdačan, ali potpuno formalan i trajao je samo pet minuta, tako da nije prešao granice posjete iz kurtoazije. Njemci ne žure s odgovorom, dok bi Engleska htjela da njemački odgovor ima što prije, jer je svjesna toga, da Njemci svakim odugovlačenjem dobijaju vremena. Stvarnost vjerovatno izgleda tako, da bi Hitler htio da neki konkretni rezultat postigne do marta, kad će svečano stupiti na zemljište oslobodjene Saarske Oblasti. Nema sumnje da bi tamo htio doći s nekim spoljno-političkim uspjehom.

Još prije godinu dana je Njemačka dopuštala diskusiju o prelaznom vremenu za apsolutno slobodno oružanje i o diferencijaciji odbranbenih i ofenzivnih oružja. Poslije londonskih savjetovanja se bez ikakvog ograničenja zahtjeva neograničena sloboda oružanja, dalje demilitarizaciju rajnske zone, kako to nazivaju u Njemačkoj, što praktično znači vojničko približenje francuskoj i belgijskoj granici, kao i ukidanje sviju tačaka petog otsjeka versaljskog mirovnog ugovora.

S druge strane opet Njemačka, kako se iz pisanja njezine štampe vidi u pitanju bezbjednosti ostaje pri svojoj rezervisanoj politici. Iz njemačkih listova se vidi, da Treći Reich pokazuje volju da pristupi dunavskom paktu, ali dakako zahtjeva garancije, da se nijedna signatarska država neće mješati u unutrašnje stvari Austrije. To praktično znači, da Njemačka želi da ostavi slobodan put ne samo dolasku austrijskih hakenkrajclera na vladu, nego i plebiscitu, koju bi austrijska hakenkrajclerska vlada mogla u zgodnom momentu narediti. Ali iz njemačke štampe još nikako ne možemo primjetiti kakvo će biti stanovište Njemačke prema istočnom paktu, prema kome su se Berlin isto kao i Varšava do sada ponašali potpuno negativno. Izgleda međutim da će Njemačka izaći s novim zahtjevima jer su se već pojavile vijesti, da njemačka vlada neće biti voljna da učestvuje u paktu, koji bi potpisala i Sovjetska Rusija. S obzirom na te nagovještene zahtjeve put prema sporazumu neće biti dakle nimalo lak.

Darovi Uboškom domu u januaru 1935 g.

(u dinarima)

Da počasti uspomenu *pok. Mate Vulelije*: Okružna banka 50.

Da počaste uspomenu *pok. Dr Ante Dutibića*: Braća Iljadica-Grbešić 50, L. Šarić 20, S. Guberina pok. Dunke 20, M. Paić 50, Dr D. Montana 30, N. Kečkemet 100, D. ud. Bumber 20, K. Grimani 10, R. Giadorou 30, T. Bumber 20, J. ud. Jeličić rođ. Belamarić 20, Obitelj Tambača 100, J. Matačić pok. Mate 20, Dr M. Ivčić 50, H. ud. Šupuk 20, S. Šare 100, Z. i Dr E. Meichner 50, Dr K. Trlaja 50, L. Montana 50, I. Rendić 10, M. Karadjole pok. Krste 20, Novak U. 10, Š. Burić drž. odvj. 20, J. Kužina 30, Dr Š. Vlašić 30, Prof. R. Nesanević 20, Štrkalj M. 20, Skalić N. 10, V. Battigelli 30, Obitelj Torni 20, P. Grubišić 20, Novak A. 10, V. Beroš 50, P. Terzanović 20, Braća Škarica pok. Dume 30, P. Grubišić trg. 20, Š. Tikulin 20, Dr B. Štambuk 100, J. Trlaja 100, K. Čičmir 20, Stošić I. pok. Paške 20, Braća Gojanović 50,

(sljedi)

Štampa i vlasništvo: Odilk. Grat. Zavod Tisk E. VITALIANI i SIN. Šibenik

Odgov. urednik: Hamilkas Vitaliani